

ВЕРЕНА ХАН (1912–1993)

Верена Хан, научни саветник, рођена је 1912. године у Вуковару. Дипломирала је 1936. године на Филозофском факултету у Загребу.

Докторску тезу *Интарзија на подручју Пећке патријаршије* одбранила је 1959. на Филозофском факултету у Београду.

До доласка у Балканолошки институт 1971. радила је у Загребу, у Музеју за уметност и обрт (1945–1946), у Модерној галерији и Матичиној збирки (1946–1947), у Комитету за културу и уметност ФНРЈ (1947–1949), Институту за заштиту споменика културе ФНРЈ (1950–1952) и у Београду у Музеју примењене уметности (1952–1971).

У Балканолошки институт је примљена као виши научни сарадник. Звање научног саветника је стекла 1974. године. Руководила је пројектом Уметнички занати на Балкану: Дубровачко стакло на Балкану у средњем веку и у првим вековима турске управе над балканским земљама. Пензионисана је 1980. Умрла је 1993. године.

Изучавала је проблематику развоја југословенске примењене уметности, посебно уметничку обраду дрвета, мобилијар у време барока и бидермајера, декоративне и стилске карактеристике шкриње, представе предмета из народног живота на фрескама, уметничку обраду кости и рожине у средњовековној Србији, турски текстил у српској средини, развој стакла и стакларства на Балкану.

Највише је изучавала стакло на Балкану. На сакупљању грађе о стаклу радила је у Хисторијском архиву у Дубровнику, Софији, Великом Трнову, Атини, Солуну. Као врхунски познавалац стакла и градске културе на Балкану учествовала је на конгресима Међународне асоцијације за историју стакла (Лондон, Келн, Берлин, Торонто), AISEE-а (Атина, Анкара, Букурешт) или скуповима у Солуну, Кавали итд. Организовала је међународно саветовање о стаклу *Средњовековно стакло на Балкану (V–XV век)*, *Verre médiéval aux Balkans (V–XV S.)* у Београду, 22–24. априла 1974.

Била је члан редакције часописа *Balkanica* и *Зборника Музеја примењене уметности* и уредник неколико зборника које је објавио Балканолошки институт.

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Umjetnička škrinja u Jugoslaviji od XIII do XIX stoleić*, Музеј примењене уметности, Београд 1960, 66 + XXVI табли илустрација.
2. *Интарзија на подручју Пећке патријаршије XVI–XVIII век*, Матица Српска, Нови Сад 1966, 158+50 табли илустрација. (Студије за историју српске уметности 2).
3. *Три века дубровачког стакларства (XIV–XVI век)*, Балканолошки институт САНУ, Београд 1981, 286 (Посебна издања 11).

ПРИРЕЂЕНЕ КЊИГЕ

4. *Средњовековно стакло на Балкану (V–XV век) = Verre médiéval aux Balkans (V–XV s.)*, Зборник радова са међународног саветовања одржаног од 22. до 24. априла 1974. у Београду, Балканолошки институт, Београд 1975 (Посебна издања 3).
5. *Архивска грађа о стаклу и стакларству у Дубровнику (XIV–XVI век) = Les sources écrites sur le verre et la production verrière à Dubrovnik (XIV–XVIe siècles)*, Балканолошки институт, Београд 1979, 388 (Посебна издања 9).
6. *Градска култура на Балкану (XV–XIX век) = The Balkan Urban Culture (15th–19th Centuries)* Зборник радова 1, Балканолошки институт, Београд 1984 (Посебна издања 20).
7. *Градска култура на Балкану (XV–XIX век) = La culture urbaine des Balkans (XVe–XIXe siècles)*, Зборник радова 2, Балканолошки институт, Београд 1988 (Посебна издања 36).
8. *La culture urbaine des Balkans = Градска култура на Балкану*, Зборник радова 3, Балканолошки институт, Београд 1991 (Посебна издања 46).

СТУДИЈЕ, ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ

1952

9. *Problem čišćenja slika – predmet internacionalne diskusije*, Зборник заштите споменика културе II/1, Београд 1952, 51–58.

1953

10. *Налоњ манастира Крушедола из XVI вијека*, Рад војвођанских музеја 2, Нови Сад 1953, 100–107.

1955

11. *Профани намештај на нашој средњовековној фресци*, Музеј примењене уметности, Зборник 1, Београд 1955, 7–52.

12. *Upotreba dekorativne kože u renesansnom Dubrovniku*, Anali IV–V, Dubrovnik 1955–1956, 245–265.

1956

13. *Двери манастира Хиландара украшене коштаном интарзијом*, Музеј примењене уметности, Зборник 2, Београд 1956, 5–25.

14. *Drveni gotički venac iz Tadićeve palate u Dubrovniku*, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 10, Split 1956, 129–137.

15. *Upotreba dekorativne kože u renesansnom Dubrovniku*, Anali IV–V, Dubrovnik 1956.

1958

16. *Razvoj zbirki i muzeja od XIII do XIX vijeka na teritoriju Jugoslavije*, Tkalićev zbornik II, Zagreb 1958, 297–316.

17. *Orijentalni predmeti u renesansnom Dubrovniku*, Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom VI–VII (1956–57), Sarajevo 1958, 115–135.

18. *Прилог познавању иконографије кнез Лазара*, Рад војвођанских музеја 7, Нови Сад 1958, 67–69.

1959

19. *Значење палестинских еулогија и литургијских предмета за новију умјетност код Срба*, Музеј примењене уметности, Зборник 5, Београд 1959, 45–77.

1961

20. *Вјернички портрет са сребрног медаљона средњовековне чаше из источне Србије*, Музеј примењене уметности, Зборник 6–7, Београд 1960–61, 45–56.

21. *Прилог датирању слепчанских и трескавачких резбарених врата*, Музеј примењене уметности, Зборник 6–7, Београд 1960–61, 77–86.

22. *Umjetnička skrinja u Jugoslaviji od XIII do XIX stoljeić*. Katalog izložbe (decembar 1960 – februar 1961), Muzej primenjene umetnosti, Beograd 1960, 66 + 12 slika + 27 tabli ilustracija.

1962

23. *Проблем стила и датирања рељефне иконе св. Климента Охридског*, Музеј примењене уметности, Зборник 8, Београд 1962, 7–23.

24. *Иконе с резбареним оквиром у Музеју примењене уметности у Београду*, Музеј примењене уметности, Зборник 8, Београд 1962, 75–84.

1964

25. *Une coupe d'argent de la Serbie*, Acte du XIIe Congres International des Études byzantines III, Beograd 1964, 111–119.

26. *Kućni sat – stilski razvoj kroz vekove* (коаутор поставке изложбе и каталога са Ivanom Bach, Nevenkom Bezić, Vesnom Bučić, Marijom Mirković, Danicom Pinterović). Изложба из југословенских збирки, мај–јуни 1964, Музеј примењене уметности Београд 1964, 134 стр. са 40 табли илустрација.

1965

27. *Интарзирани предмети XVI и XVII столећа из црква фршкогорских манастира*, Зборник за ликовне уметности 1, Нови Сад 1965, 145–157, 6 илустрација.

1966

28. *Kombinovani ormani – tabernakli iz XVIII veka*. Katalog sa izložbe (april–maj 1966), Beograd 1966, 5 str.

29. *Az anyagi művelődés magyar eredetű emlékei Dubrovnikban (XV–XVI. század)*, A Néprajzi múzeum füzetei 19, Budapest 1966, 197–201.

30. *Цепни и путни сунчани сатови из збирке Музеја примењене уметности*, Музеј примењене уметности, Зборник 9–10 (1963–1965), Београд 1966, 65–80.

1967

31. *Stolica od renesanse do danas*, katalog sa izložbe (maj–juni 1967), Музеј примењене уметности, Београд 1967, 10 (шапирографисано).

1968

32. *Значај Атанаса Јовановића за развој српске примењене уметности XIX века*, Музеј примењене уметности, Зборник 12, Београд 1968, 29–65.

33. *Скриња алпско-ломбардијског типа из Збирке Музеја примењене уметности*, Музеј примењене уметности, Зборник 12, Београд 1968, 81–85.

34. *Параван са сликаним паноом Надежде Петровић*, Музеј примењене уметности, Зборник 12, Београд 1968, 141–143.

1969

35. *Erzeugnisse wiener Kunstgewerbes am hohe des Fürsten Miloš von Serbien*, Alte und moderne Kunst 106, 1969, 28–31.

36. *Путевима народне традиције од средњовековних фресака до фолклорних оригинала*, Зборник Светозара Радојчића, Филозофски факултет, Одељење за историју уметности, Београд 1969, 391–398.

37. *Проблеми око порекла и стила средњовековног стакла из Србије, Босне и Херцеговине*, Музеј за примењену уметност, Зборник 13, 1969, 7–30.

1970

38. *Les courants des styles dans les métiers d'art des artisans chrétiens au XVIe et durant premières decennies du XVIIe siècle dans les régions centrals des Balkans*, Balcanica I, Beograd 1970, 239–271.

39. *Средњовековни примерак намештаја из манастира Дечана*, Музеј примењене уметности, Зборник 14, Београд 1970, 31–41.

40. *Накит код Срба*, Музеј примењене уметности, Зборник 14, Београд 1970, 144–146 (приказ).

41. *Примењена уметност у Београду од Хатишерифа до предаје градова (1830–1867)*, Ослобођење градова у Србији од Турака 1862–1867, САНУ, Београд 1970, 661–675 + 14 табли илустрација.

1971

42. *La culture matérielle des Balkans au Moyen à travers la documentation des Archives de Dubrovnik*, Balcanica III, Beograd 1971, 157–193.

43. *Архивске вести о стаклу у Дубровнику из XIV и прве половине XV века*, Музеј примењене уметности, Зборник 15, Београд 1971, 41–66.

44. *Прилог проучавању дубровачког стакларства XVI века*, Прилози за књижевност, језик и фолклор XXXVII/3–4, Београд 1971, 213–225.

45. *Joseph Philippe: "Le Monde byzantin dans l'Histoire de la Verrerie (V^e–XVIIe s.)"*, edit Riccardo Pàron, Bologna 1970, 246 p. figs 104, Balcanica III, Beograd 1971, 538–540 (приказ).

1972

46. *Le verre à Dubrovnik au XIVe et pendant la première moitié siècle d'après les sources écrites*, Annales du 5e Congrès de l'Association internationale pour l'Histoire du Verre, Prague 1970, Liège 1972, 107–123.

47. *Прозорско стакло XV и XVI века у Србији. Поводом налаза стакла у Горњем граду Београдске тврђаве*, Зборник за ликовне уметности 8, Нови Сад 1972, 193–207 + 8 табли илустрација.

1973

48. *Архивске вести о турском текстилу XV века у Дубровнику*, Музеј примењене уметности, Зборник 16–17, Београд 1972–1973, 95–98.

49. *Fifteen and Sixteen Century Trade in Glass between Dubrovnik and Turkey*, *Balcanica IV*, Београд 1973, 163–178.

50. *AIESSE Buletin X/1 (1972)*, *Bucarest*, *Balcanica IV*, Београд 1973, 641–642 (приказ).

51. *Andrej Andrejević, Aladža džamija u Foči, Filozofski fakultet u Beogradu, Institut za istoriju umetnosti, Monografija 2, Beograd 1972, 1–102, 35 slika = Andrej Andrejević, Aladža Mosque in Foča, Faculty of Philosophy in Beograd. Institute of Arts, Monograph 2, Beograd 1972, pp.1–102, 35 photos*, *Balcanica IV*, Београд 1973, 669–670 (приказ).

52. *Међународни научни skup „Balkanske teme: Prosvetiteljstvo na Balkanu“*, *Santa Barbara, Kalifornija, 28.IV–1.V 1973*, *Balcanica IV*, Београд 1973, 690–691 (приказ).

1974

53. *Problèmes relatifs à l'indentification de l'ancienne verrerie Ragusaine*, *Balcanica V*, Београд 1974, 215–233.

54. *Pavao Anđelić: „Bobovac i Kraljeva Sutjeska – stolna mjesta Bosanskih vladara u XIV i XV stoleću“*, *Biblioteka „Kulturno nasleđe“*, *Izdavač „Veselin Masleša“*, *Sarajevo 1973; 264 stranice, 250 ilustrativnih priloga*, *Balcanica V*, Београд 1974, 455–456 (приказ).

55. *Средњовековно стакло на Балканском полуострву (V–XV век)*, *Међународно саветовање*, Београд, 24–26. април 1974, *Balcanica V*, Београд 1974, 479–481 (приказ).

56. *Presence balcaniche a Murano e presenza muranesi nei Balcani*, (ca L. Zecchin), *Balcanica VI*, Београд 1975, 77–97.

57. *Razvan Theodorescu: Bizant, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești (secole X–XIV)– Byzance, Balkans, Occident aux débuts de la civilisation médiévale roumaine, X^e–XIVe siècles*, *Biblioteca historica, XLI, Editura Academiei Republici Socialiste Romania. Bucuresti 1974, p. 379, figs. 52*, *Balcanica VI*, Београд 1975, 337–339 (приказ).

1975

58. *The Origin and Style of Medieval Glass Found*, *Journal of Glass Studies XVII*, *Corning 1975*, 114–126.

59. *Пјатогрла стакла из Горњег града Београдске тврђаве*, *Археолошки музеј на Македонија*, Зборник посветен на Димче Коцо VI–VII, Скопје 1975, 317–326.

60. *Ретки примерак муранског стакла из XVI века откривен на Београдској тврђави*, Зборник Народног музеја VIII, Београд 1975, 481–487 + 1 табла илустрација.

61. *Les relations verrières entre Dubrovnik et Venise du XIVe au XVIe siècle*, Annales du 6e Congrès de l'Association Internationale pour l'Histoire du Verre, Liège 1975, 159–167.

62. *Разматрања о технологији и организацији рада у дубровачком стакларству (XIV–XVI)*, Музеј примењене уметности, Зборник 19–20, Београд 1975–1976, 85–95.

63. *Изложба средњовековног стакла са неких локалитета у Југославији*, Средњовековно стакло на Балкану (V–XV век), Балканолошки институт САНУ, Београд 1975, 237–241 (Посебна издања 3).

64. *Трговина дубровачким стаклом у Албанији у XVI веку*, Balcanica VI, Beograd 1975, 337–339.

65. *Journal of Glass Studies, Vol. XV (1973), The Corning Museum, Corning glass centre, Corning, N.Y. 1974, 19 priloga i studija nove akvizicije u međunarodnim javnim i privatnim zbirkama; bibliografija za istoriju stakla iz 1972*, Balcanica VII, Beograd 1975, 397–398 (приказ).

1976

66. *Srednjevekovno staklo na Balkanu, V–XV vek (Verre medieval aux Balkans, V^e–XVe s.)* Zbornik radova sa međunarodnog savetovanja, održanog od 22. do 24. aprila 1974. u Beogradu, Balkanološki institut SANU, Posebna izdanja, knj. 3, Beograd 1975, Balcanica VII, Beograd 1976, 417–418 (приказ).

67. *P. Petrović: Dubrovačko oružje u XIV veku (Weapons of Dubrovnik–Ragusa– in the XIVth century, Vojni muzej, Beograd, Posebna izdanja, knj. V, Beograd 1976, 306 str., 76 ilustracija, registar imena i stvari, rezime na engleskom*, Balcanica VII, Beograd 1976, 417–418 (приказ).

68. *Маргиналије уз налазе осликаног средњовековног стакла из Краљеве Сутјеске*, Balcanica VII, 1976, 134–144.

1978

69. *Значај налаза стакла на Београдској тврђави*, Годишњак града Београда XXV, Београд 1978, 169–176.

1979

70. *Витроу у средњовековном Дубровнику*, Зборник Народног музеја IX–X, Београд 1979, 455–468.

71. *Glass in the Balkans from 12th to 15th centuries*, Annales du 8ème Congrès International pour l'Histoire du Verre, London–Liverpool 1979.

72. *Трговина дубровачким стаклом у јужној Италији и на Сицилији*, Balcanica X, 1979, 131–145.

73. *Д. Богдановић – В. Ј. Ђурић – Д. Медаковић: Хиландар*, изд. Републички завод за заштиту споменика културе Србије, Југословенска ревија, Вук Караџић, Београд 1978, 204. стр. текста, 5 стр. библиографије, 9 стр. индекса, 142 илустрације и репродукције у

боји, 25 црно-белих, 10 вињета, 2 мане, 3 плана, *Balcanica X*, Београд 1979, 235–237.

74. Бојана Радојковић: „Ситна пластика у старој српској уметности“ – *Les objets sculptés d’art mineur en Serbie ancienne. Izdanje „Jugoslavija“ – Muzej primenjene umetnosti, Beograd 1977, 55 stranica teksta, 78 ilustracija u crno-belom reprodukciji, četiri table u boji*, *Balcanica X*, Београд 1979, 237–238 (приказ).

75. Динко Давидов, „Српска графика XVIII века“, *Нови Сад 1978, Матица српска, Одељење за ликовне уметности – Студије за историју српске уметности бр. 8; 238 стр. текста, 178 стр. описа графике, 15 стр. општег регистра, 56 илустрација у тексту, 412 репродукција, резиме на немачком*, *Balcanica X*, Београд 1979, 238–240 (приказ).

1980

76. Неке карактеристике средњовековног стакла на Балкану (XII–XV век), *Balcanica XI*, Београд 1980, 45–62 + 1 табла илустрација.

77. Трагом писаних података о оплетеним боцама од стакла у Дубровнику, Музеј примењене уметности, Зборник 24–25, Београд 1980–1981, 41–50.

78. *O zvoniku dubrovačke crkve sv. Dominika*, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 21, Split 1980, 313–320.

79. *Налази средњовековног и новијег стакла у Полимљу*, Сеоски дани Сретена Вукосављевића VIII, Пријепоље 1980, 173–184 + 5 илустрација.

1982

80. *Сликарски из Далмације осликавају готичко и ренесансно стакло у Мурану*, *Balcanica XIII–XIV*, Београд 1982–1983, 341–352 + 2 табле илустрација.

1984

81. *Турски почасни кафтан у служби хришћанске литургије на Балкану (XVI–XVII век)*, *Градска култура на Балкану (XV–XIX век)*, књ. 1, Балканолошки институт САНУ, Београд 1984, 275–289 + 3 табле илустрација (Посебна издања 20).

82. *М. Шаkota, Ризница манастира Бање код Прибоја*, Београд 1981, *Balcanica XV*, Београд 1984, 395–397 (приказ).

83. *А. Андрејевић, Исламска монументална уметност XVI века*, *Balcanica XV*, Београд 1984, 401–403 (приказ).

1985

84. *Мирјана Шаkota, „Дечанска ризница“*, Београд 1984, *Balcanica XVI–XVII*, Београд 1985–1986, 352–354 (приказ).

1988

85. *Путописне белешке Евлије Челебије као извор за историју уметности Балкана*, Градска култура на Балкану (XV–XIX век), књ. 2, Балканолошки институт САНУ, Београд 1988, 87–104 (Посебна издања 36).

1989

86. *Интарзивни живот Стефана Штиљановића у манастиру Шишатовцу*, Манастир Шишатовца, Балканолошки институт САНУ, Београд 1989, 205–213 (Посебна издања 38).

